

SZÉLKIÁLTÓ

6. szám 1993. október

A Magyar Madártani És Természetvédelmi Egyesület
Soproni Csoportjának Lapja

A Fertő-táj hazai részén előforduló madarak névjegyzéke (1971-1992)

1. Bevezetés

A Fertő madártani kutatása a XIX. században kezdődött el, számos neves ornitológus fordult itt meg Bécs közelségének köszönhetően. A tó madárfaunájáról összegyűlt ismereteket Jukovits Antal mosonbánfalvi (Apetlon) plébános foglalta össze először, aki 1852-től 20 éven keresztül végzett itt rendszeres megfigyeléseket és gyűjtéseket (Keve, 1983).

Jukovits munkáját Fászl István soproni bencés tanár folytatta 1868-1895-ig, tőle származik az első magyar nyelvű madártani dolgozat Sopron és a Fertő madarairól, melyben 255 fajt említ a területről. Két tanítványa Chernel István és Csörgey Titusz, akik a hazai madártan legnevesebbjéi közé tartoznak, itt szerezték első madártani tapasztalataikat, de dolgozott a Fertőn Madarász Gyula és Schenk Jakab is, akiket szintén a magyarországi ornitológusok legjobbjai közt tartunk számon (Kárpáti, 1983).

A Fertő vidékét az 1921-ben aláírt békeszerződés által megállapított új országhatár kettévágta. A magyar oldalon Breuer György munkássága legjelentősebb a két világháború közötti időszakból, ő volt a MOSZ mekszikópusztai madárvártájának vezetője (Breuer, 1937).

A tó madárvilágának újabb összefoglalóját a neves német ornitológus Rudolf Zimmermann állította össze. Máig leg-részletesebb munkájában, mely 1944-ben jelent meg Bécsben, 263 madárfajt ír le a Fertőről (Keve, 1983).

A II. világháború után Ausztriában újra fellendültek a madártani kutatások, ellenben a hazai oldalon a határövezeti korlátozások miatt szinte teljesen megszűntek a megfigyelések. Ebben az időszakban csupán Györy Jenő erdőmérnök-hallgató és Smuk Antal nagylózsi madarász járt ki a Fertőre (Kárpáti, 1983).

Jelentős változás csak a 70-es évek elején következett be, amikor az EFE Tudományos Diákkörének hallgatói kezdték el a Fertőt látogatni. A határsávba való bejutás nehézségei ellenére 204 madárfaj adatai gyűltek össze, melyeket Kárpáti László (1983) az Erdővédelem Tanszék adjunktusa foglalt össze "A Fertő táj madárvilágának ökológiai vizsgálata" című munkájában.

A rendszeres vizsgálatokat ebben az időszakban tovább nehezítette, hogy az egyetemi hallgatók a diploma megszerzése után szétszóródtak az országban és csak lassan alakult ki egy stabil megfigyelőgárda, mely folyamatosan gyűjtötte és gyűjti a Fertőre vonatkozó adatokat.

Alapvető fordulatra került sor 1989-ben, amikor a politikai változások következményeként feloldották a határsávi korlátozásokat. Ezzel egyidőben alakult meg a Fertő-tavi Nemzeti Park, melynek munkatársai révén és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület tagjaival közösen állandó megfigyelőket kapott a terület.

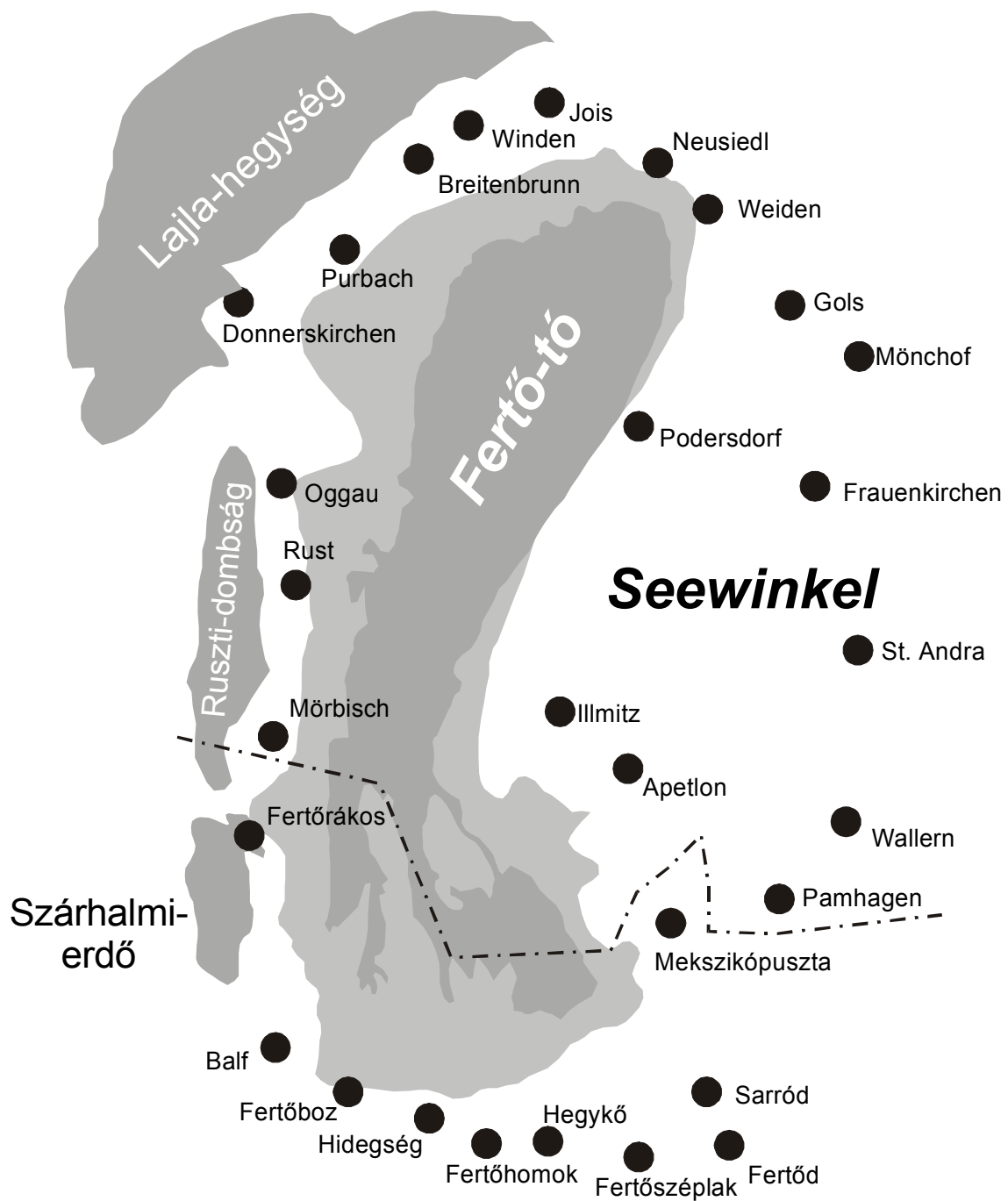
2. Anyag és módszer

Mivel Zimmermann könyve 1943-ig kimerítően összefoglalta a madárfaunára vonatkozó megfigyeléseket és ezt követően 1970-ig csak jelentéktelen mennyiségű adattal rendelkezünk, a faunajegyzék összeállításához az 1971-től összegyűlt megfigyeléseket használtuk fel. Munkánk célja, hogy az eltelt 22 év adatait összegezve képet alkothassunk a Fertő hazai részén előforduló madárfajokról. Nem foglalkozunk a költő fajok állományviszonyaival, illetve az átvonuló fajok vonulásdinamikájával sem. Ezekről ma még kevés adat áll rendelkezésünkre, ezért csak egy később megírandó nagyobb terjedelmű összefoglaló munka tárgyát képezhetik.

2.1 A terület rövid leírása

A Fertő tájon Európa ötödik legnagyobb tavát, az É-D-i fekvésű Fertőt és a vele összefüggő vidéket értjük a 47° 35' és 48° 00' északi szélesség, valamint a Greenwich-től keletre levő 16° 40' és 17° 00' között (1. ábra).

Tájrészei a Fertő-medence a tó Magyarországra eső ¼ részével, a Fertőzug (Seewinkel) déli csücskével (mekszikópusztai Cikes) és a Fertőmelléki-dombság (Balfi-tönk és Bozi-dombsor) a Kis- és Nagy-Tómalom tavaival (Kárpáti, 1983 ; Marosi-Somogyi, 1990). A Fertőmelléki-dombsor növényzete hasonlít a Dunántúli-középhegység növényzetéhez. A kontinentális, balkáni, pontusi, pontus-mediterráni és mediterrán elemek (megjelenésüket tekintve xerotherm fajok) tömegesen tenyésznek a területen. A meglevő atlanti elemek is inkább mediterrán és közép-európai jellegűek. A part menti részek, a Fertő-mellék növényzete kontinentális, főleg halofita, turáni, pontusi és pontus-mediterráni elemekből áll. Megjelenését tekintve az Alföld, főként a Kiskunság flórájával mutat rokonságot (Kárpáti, 1983).

1. ábra A Fertő-táj áttekintő térképe
 1.Abb. Karte des Neusiedlersee-Gebietes

2.2 Forrásmunkák

A fajlista alapját Kárpáti 1983-ban napvilágot látott munkája képezi, ennek kiegészítését végeztük el az eltelt 10 évben összegyűlt adatok alapján. A rendszeresen előforduló madarak adatait a Soproni (1990) által létrehozott és a Madártani Egyesület megfigyelőin keresztül folyamatosan bővített számítógépes adatbázis alapján egészítettük ki s erre támaszkodtunk a ritka fajok ma még nem közölt előfordulásait tekintve is. Felhasználtuk továbbá Faragó-Sterbetz (1985), Hadarics (1990, 1991), Hadarics-Mogyorósi-Pellinger (1992, 1993/a,b,c), Mogyorósi-Pellinger-Soproni (1991), Pellinger (1991/a,b, 1992, 1993) publikációit.

3. A hazai Fertő-rész madarainak katasztere

A fajlista a Keve (1984) által közölt és máig érvényes Nomenclator rendszertani beosztását, rendszertani sorrendjét követi. Ettől el kellett térnünk azoknak a fajoknak az esetében, melyek ebben még nem szerepelhettek. Ezeket Barthel és Hill (1988), a Nyugati-Palearktikus régióra megadott névjegyzéke szerint illesztettük be.

Az utóbbi években általánosan elterjedt gyakorlat szerint a kis vöcsköt "*Tachybaptus*" nembe soroltuk, a kormos és a dolmányos varjút pedig a szürke varjú (*Corvus corone*) alfajaiként kezeljük. Megjegyezzük, hogy az újonnan megjelent szakcikk nagy része a korábban ezüstsrírály (*Larus argentatus*) fajba sorolt egyes alfajokat sárgalábú srírály (*Larus cachinnans*) fajként foglalja össze. Mivel az ebben a kérdésben illetékes Nomenclatura Bizottság már döntött, ezért mi is önálló fajként tárgyaljuk.

Az előforduló alfajokat feltüntettük mindazon esetben, amikor azok közvetlen meghatározása megtörtént, vagy amelyek előfordulása biztosan tudható (pl. állatföldrajzi okokból, vagy gyűrűs madarak megkerülése alapján). Ahol nem rendelkezünk biztos adatokkal arról, hogy a több lehetséges alfaj közül mely/-ek fordul/-nak elő kérdőjelet tettünk. Azok a fajok, amelyeknél semmilyen jelölést nem használtunk nem tagolódnak alfajokra (monotipikusak).

A magyar elnevezéseket illetően csak a *Saxicola*-fajoknál és a *Luscinola melanopogon*-nál változtattunk, mivel ezeknél a madarász-köznyelv túlnyomórészt az általunk használt elnevezésekkel él.

3.1 Az előforduló fajok jegyzéke

ordo: GAVIIFORMES familia: GAVIIDAE 1. <i>Gavia stellata</i> 2. <i>Gavia arctica</i> - <i>Gavia a. arctica</i>	BÚVÁRALAKÚAK BÚVÁRFÉLÉK Északi búvár Sarki búvár	SEETAUCHER SEETAUCHER Sterntaucher Prachtaucher
ordo: PODICIPITIFORMES familia: PODICIPITIDAE 3. <i>Tachybaptus ruficollis</i> - <i>Tachybaptus r. ruficollis</i> 4. <i>Podiceps nigricollis</i> - <i>Podiceps n. nigricollis</i> 5. <i>Podiceps cristatus</i> - <i>Podiceps c. cristatus</i> 6. <i>Podiceps griseigena</i> - <i>Podiceps g. griseigena</i>	VÖCSÖKALAKÚAK VÖCSÖKFÉLÉK Kis vöcsök Feketenyakú vöcsök Búbos vöcsök Vörösnyakú vöcsök	LAPPENTAUCHER LAPPENTAUCHER Zwergtaucher Schwarzhalstaucher Haubentaucher Rothalstaucher
ordo: PELECANIFORMES familia: PHALACROCORACIDAE 7. <i>Phalacrocorax carbo</i> - <i>Phalacrocorax c. sinensis</i> 8. <i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	GÖDÉNYALAKÚAK KÁRÓKATONA-FÉLÉK Kárókatona Kis kárókatona	RUDERFÜSSLER KORMORANE Kormoran Zwergscharbe
ordo: CICONIIFORMES familia: ARDEIDAE 9. <i>Ardea cinerea</i> - <i>Ardea c. cinerea</i> 10. <i>Ardea purpurea</i> - <i>Ardea p. purpurea</i> 11. <i>Ardeola ralloides</i>	GÓLYAALAKÚAK GÉMFÉLÉK Szürke gém Vörös gém Üstökösgém	SCHREITVÖGEL REIHER Graureiher Purpureiher Rallenreiher

12. Egretta alba - Egretta a. alba	Nagy kócsag	Silberreiher
13. Egretta garzetta - Egretta g. garzetta	Kis kócsag	Seidenreiher
14. Nycticorax nycticorax - Nycticorax n. nycticorax	Bakcsó	Nachtreiher
15. Ixobrychus minutus - Ixobrychus m. minutus	Pocgém	Zwergdommel
16. Botaurus stellaris - Botaurus s. stellaris	Bö lömbika	Rohrdommel
familia: CICONIIDAE	GÓLYAFÉLÉK	STÖRCHE
17. Ciconia ciconia - Ciconia c. ciconia	Fehér gólya	Weißstorch
18. Ciconia nigra	Fekete gólya	Schwarzstorch
familia: PLATALEIDAE	IBISZFÉLÉK	IBISSE
19. Plegadis falcinellus - Plegadis f. falcinellus	Batla	Sichler
20. Platalea leucorodia - Platalea l. leucorodia	Kanalasgém	Löffler
ordo: ANSERIFORMES	LÚDALAKÚAK	ENTENVÖGEL
familia: ANATIDAE	RÉCEFÉLÉK	ENTENVÖGEL
21. Cygnus olor	Bütykös hattyú	Höckerschwan
22. Anser anser - Anser a. anser - Anser a. rubrirostris	Nyári lúd	Graugans
23. Anser albifrons - Anser a. albifrons	Nagy lilik	Bläßgans
24. Anser erythropus	Kis lilik	Zwerggans
25. Anser fabalis - Anser f. rossicus	Vetési lúd	Saatgans
26. Branta bernicla - Branta b. bernicla	Örvös lúd	Ringelgans
27. Branta leucopsis	Apácalúd	Weißwangengans
28. Branta ruficollis	Vörösnnyakú lúd	Rothalsgans
29. Casarca ferruginea	Vörös ásólúd	Rostgans
30. Tadorna tadorna	Bütykös ásólúd	Brandgans
31. Anas platyrhynchos - Anas p. platyrhynchos	Tökés réce	Stockente
32. Anas querquedula	Böjti réce	Knäkente
33. Anas crecca - Anas c. crecca	Csörgő réce	Krickente
34. Anas acuta - Anas a. acuta	Nyílfarkú réce	Spießente
35. Anas penelope	Fütyülő réce	Pfeifente
36. Anas strepera - Anas s. strepera	Kendermagos réce	Schnatterente
37. Anas clypeata	Kanalaréce	Löffelente
38. Netta rufina	Üstökös réce	Kolbenente
39. Aythya ferina	Barátréce	Tafelente
40. Aythya fuligula	Kontyos réce	Reiherente
41. Aythya nyroca	Cigányréce	Moorente
42. Aythya marila - Aythya m. marila	Hegyri réce	Bergente
43. Bucephala clangula - Bucephala c. clangula	Kerceréce	Schellente
44. Somateria mollissima - Somateria m. mollissima	Pehelyréce	Eiderente
45. Melanitta nigra - Melanitta n. nigra	Fekete réce	Trauerente

46. <i>Melanitta fusca</i> - <i>Melanitta f. fusca</i>	Füstös réce	Samtente
47. <i>Mergus albellus</i>	Kis bukó	Zwergsäger
48. <i>Mergus merganser</i> - <i>Mergus m. merganser</i>	Nagy bukó	Gänsesäger
49. <i>Mergus serrator</i> - <i>Mergus s. serrator</i>	Örvös bukó	Mittelsäger
ordo: FALCONIFORMES	SÓLYOMALAKÚAK	GREIFVÖGEL
familia: ACCIPITRIDAE	VÁGÓMADÁR-FÉLÉK	HABICHTARTIGE
50. <i>Pernis apivorus</i> - <i>Pernis a. apivorus</i>	Darázsölyv	Wespenbussard
51. <i>Milvus milvus</i> - <i>Milvus m. milvus</i>	Vörös kánya	Rotmilan
52. <i>Milvus migrans</i> - <i>Milvus m. migrans</i>	Barna kánya	Schwarzmilan
53. <i>Accipiter gentilis</i> - <i>Accipiter g. gentilis</i>	Héja	Habicht
54. <i>Accipiter nisus</i> - <i>Accipiter n. nisus</i>	Karvaly	Sperber
55. <i>Buteo rufinus</i> - <i>Buteo r. rufinus</i>	Pusztai ölyv	Adlerbussard
56. <i>Buteo buteo</i> - <i>Buteo b. buteo</i>	Egerészölyv	Mäusebussard
57. <i>Buteo lagopus</i> - <i>Buteo l. lagopus</i>	Gatyás ölyv	Rauhfußbussard
58. <i>Aquila chrysaëtos</i> - <i>Aquila ch. chrysaëtos</i>	Szirti sas	Steinadler
59. <i>Aquila pomarina</i> - <i>Aquila p. pomarina</i>	Békászó sas	Schreiadler
60. <i>Haliaëtus albicilla</i> - <i>Haliaëtus a. albicilla</i>	Réti sas	Seeadler
61. <i>Circus cyaneus</i> - <i>Circus c. cyaneus</i>	Kékes rétihéja	Kornweihe
62. <i>Circus pygargus</i>	Hamvas rétihéja	Wiesenweihe
63. <i>Circus aeruginosus</i> - <i>Circus ae. aeruginosus</i>	Barna rétihéja	Rohrweihe
64. <i>Circaëtus gallicus</i> - <i>Circaëtus g. gallicus</i>	Kígyászölyv	Schlangenadler
65. <i>Pandion haliaëtus</i> - <i>Pandion h. haliaëtus</i>	Halászsas	Fischadler
familia: FALCONIDAE	SÓLYOMFÉLÉK	FALKEN
66. <i>Falco cherrug</i> - ??	Kerecsensólyom	Würgfalke
67. <i>Falco peregrinus</i> - ??	Vándorsólyom	Wanderfalke
68. <i>Falco subbuteo</i> - <i>Falco s. subbuteo</i>	Kabasólyom	Baumfalke
69. <i>Falco columbarius</i> - <i>Falco c. aesalon</i>	Kis sólyom	Merlin
70. <i>Falco vespertinus</i> - <i>Falco v. vespertinus</i>	Kék vércse	Rotfußfalke
71. <i>Falco tinnunculus</i> - <i>Falco t. tinnunculus</i>	Vörös vércse	Turmfalke
ordo: GALLIFORMES	TYÚKALAKÚAK	HÜHNERVÖGEL
familia: PHASIANIDAE	FÁCÁNFÉLÉK	GLATTFUBHÜHNER
72. <i>Perdix perdix</i> - <i>Perdix p. perdix</i>	Fogoly	Rebhuhn
73. <i>Coturnix coturnix</i> - <i>Coturnix c. coturnix</i>	Fürj	Wachtel

74. Phasianus colchicus - ??	Fácán	Fasan
ordo: GRUIFORMES familia: GRUIDAE 75. Grus grus - Grus g. grus	DARUALAKÚAK DARUFÉLÉK Daru	KRANICHVÖGEL KRANICHE Kranich
familia: RALLIDAE 76. Rallus aquaticus - Rallus a. aquaticus 77. Crex crex 78. Porzana parva 79. Porzana porzana 80. Gallinula chloropus - Gallinula ch. chloropus 81. Fulica atra - Fulica a. atra	GUVATFÉLÉK Guvat Haris Kis vízicsibe Pettyes vízicsibe Vízityúk Szárca	RALLEN Wasserralle Wachtelkönig Kleines Sumpfhuhn Tüpfelsumpfhuhn Teichhuhn Bläßhuhn
familia: OTIDAE 82. Otis tarda - Otis t. tarda	TÚZOKFÉLÉK Túzok	TRAPPEN Großtrappe
ordo: CHARADRIIFORMES familia: HAEMATOPODIDAE 83. Haematopus ostralegus - ??	LILEALAKÚAK CSIGAFORGATÓ-FÉLÉK Csigaforgató	WATVÖGEL AUSTERNFISCHER Austernfischer
familia: CHARADRIIDAE 84. Vanellus vanellus 85. Pluvialis squatarola 86. Pluvialis apricarius 87. Charadrius hiaticula - Charadrius h. hiaticula - Charadrius h. tundrae 88. Charadrius dubius - Charadrius d. curonicus 89. Charadrius alexandrinus - Charadrius a. alexandrinus 90. Charadrius leschenaultii - ?? 91. Eudromias morinellus	LILEFÉLÉK Bibic Ujjaslile Aranylile Parti lile Kis lile Széki lile Sivatagi lile Havasi lile	REGENPFEIFER Kiebitz Kiebitzregenpfeifer Goldregenpfeifer Sandregenpfeifer Flußregenpfeifer Seeregenpfeifer Wüstenregenpfeifer Mornellregenpfeifer
familia: SCOLOPACIDAE 92. Numenius phaeopus - Numenius ph. phaeopus 93. Numenius tenuirostris 94. Numenius arquata - Numenius a. arquata 95. Limosa limosa - Limosa l. limosa 96. Limosa lapponica - Limosa l. lapponica 97. Tringa erythropus 98. Tringa totanus - Tringa t. totanus 99. Tringa stagnatilis 100. Tringa nebularia 101. Tringa ochropus 102. Tringa glareola 103. Tringa hypoleucos	SZALONKAFÉLÉK Kis póling Vékonycsőrű póling Nagy póling Goda Kis goda Füstös cankó Piroslábú cankó Tavi cankó Szürke cankó Erdei cankó Réti cankó Billegető cankó	SCHNEPFEN Regenbrachvogel Dünnschnabel-Brachvogel Großer Brachvogel Uferschnepfe Pfuhschnepfe Dunkler Wasserläufer Rotschenkel Teichwasserläufer Grünschenkel Waldwasserläufer Bruchwasserläufer Flußuferläufer

104. <i>Arenaria interpres</i> - <i>Arenaria i. interpres</i>	Kőforgató	Steinwälzer
105. <i>Gallinago media</i>	Nagy sárszalonka	Doppelschnepfe
106. <i>Gallinago gallinago</i> - <i>Gallinago g. gallinago</i>	Sárszalonka	Bekassine
107. <i>Scolopax rusticola</i>	Erdei szalonka	Waldschnepfe
108. <i>Lymnocyptes minimus</i>	Kis sárszalonka	Zwergschnepfe
109. <i>Calidris alba</i>	Fenyérfutó	Sanderling
110. <i>Calidris canutus</i> - ??	Sarki partfutó	Knutt
111. <i>Calidris minuta</i>	Apró partfutó	Zwergstrandläufer
112. <i>Calidris temminckii</i>	Temminck-parfutó	Temminckstrandläufer
113. <i>Calidris alpina</i> - ??	Havasi partfutó	Alpenstrandläufer
114. <i>Calidris ferruginea</i>	Sarlós partfutó	Sichelstrandläufer
115. <i>Limicola falcinellus</i> - ??	Sárjáró	Sumpfläufer
116. <i>Philomachus pugnax</i>	Pajzsoscankó	Kampfläufer
familia: RECURVIROSTRIDAE	GULIPÁNFÉLÉK	STELZENLÄUFER
117. <i>Himantopus himantopus</i> - <i>Himantopus h. himantopus</i>	Gólyatölcs	Stelzenläufer
118. <i>Recurvirostra avosetta</i>	Gulipán	Säbelschnäbler
familia: PHALAROPODIDAE	VÍZTAPOSÓ-FÉLÉK	WASSERTRETER
119. <i>Phalaropus lobatus</i>	Vékonycsőrű víztaPOSó	Odinshühnchen
familia: GLAREOLIDAE	SZÉKICSÉR-FÉLÉK	BRACHSCHWALBEN
120. <i>Glareola pratincola</i> - <i>Glareola p. pratincola</i>	Székicsér	Rotflügel-Brachschwalbe
familia: STERCORARIIDAE	HALFARKAS-FÉLÉK	RAUBMÖWEN
121. <i>Stercorarius pomarinus</i>	Szélesfarkú halfarkas	Spatelraubmöwe
122. <i>Stercorarius parasiticus</i>	Ékfarkú halfarkas	Schmarotzerraubmöwe
familia: LARIDAE	SIRÁLYFÉLÉK	MÖWEN
123. <i>Larus canus</i> - <i>Larus c. canus</i>	Viharsirály	Sturmmöwe
124. <i>Larus cachinnans</i> - ??	Sárgalábú sirály	Weißkopfmöwe
125. <i>Larus fuscus</i> - <i>Larus f. fuscus</i>	Heringsirály	Heringsmöwe
126. <i>Larus melanocephalus</i>	Szerecsensirály	Schwarzkopfmöwe
127. <i>Larus ridibundus</i>	Dankasirály	Lachmöwe
128. <i>Larus minutus</i>	Kis sirály	Zwergmöwe
129. <i>Chlidonias hybrida</i> - <i>Chlidonias h. hybrida</i>	Fattyúszerkő	Weißbart-Seeschwalbe
130. <i>Chlidonias leucopterus</i>	Fehérszárnyú szerkő	Weißflügel-Seeschwalbe
131. <i>Chlidonias niger</i> - <i>Chlidonias n. niger</i>	Kormos szerkő	Weißflügel-Seeschwalbe
132. <i>Gelochelidon nilotica</i> - <i>Gelochelidon n. nilotica</i>	Kacagócsér	Lachseeschwalbe
133. <i>Hydroprogne caspia</i>	Lócsér	Raubseeschwalbe
134. <i>Sterna hirundo</i> - <i>Sterna h. hirundo</i>	Küszvágó csér	Flußseeschwalbe
135. <i>Sterna albifrons</i> - <i>Sterna a. albifrons</i>	Kis csér	Zwergseeschwalbe
ordo: COLUMBIFORMES	GALAMBALAKÚAK	TAUBEN
familia: COLUMBIDAE	GALAMBFÉLÉK	TAUBEN
136. <i>Columba oenas</i> - <i>Columba oe. oenas</i>	Kék galamb	Hohltaube

137. Columba palumbus - Columba p. palumbus	Örvös galamb	Ringeltaube
138. Streptopelia turtur - Streptopelia t. turtur	Vadgerle	Turteltaube
139. Streptopelia decaocto - Streptopelia d. decaocto	Balkáni gerle	Türkentaube
ordo: CUCULIFORMES familia: CUCULIDAE	KAKUKKALAKÚAK KAKUKKFÉLÉK	KUCKUCKE KUCKUCKE
140. Cuculus canorus - Cuculus c. canorus	Kakukk	Kuckuck
ordo: STRIGIFORMES familia: TYTONIDAE	BAGOLYALAKÚAK GYÖNGYBAGOLY-FÉLÉK	EULEN SCHLEIEREULEN
141. Tyto alba - Tyto a. guttata	Gyöngybagoly	Schleiereule
familia: STRIGIDAE	BAGOLYFÉLÉK	EULEN
142. Athene noctua - Athene n. noctua	Kuvik	Steinkauz
143. Strix aluco - Strix a. aluco	Macsbagoly	Waldkauz
144. Asio otus - Asio o. otus	Erdei fülesbagoly	Waldohreule
145. Asio flammeus - Asio f. flammeus	Réti fülesbagoly	Sumpfohreule
ordo: CAPRIMULGIFORMES familia: CAPRIMULGIDAE	LAPPANTYÚALAKÚAK LAPPANTYÚFÉLÉK	SCHWALMVÖGEL NACHTSCHWALBEN
146. Caprimulgus europaeus - ??	Lappantyú	Ziegenmelker
ordo: APODIFORMES familia: APODIDAE	SARLÓSFECSCKE-ALAKÚAK SARLÓSFECSCKE-FÉLÉK	SEGLER SEGLER
147. Apus apus - Apus a. apus	Sarlósfecske	Mauersegler
ordo: CORACIIFORMES familia: ALCEDINIDAE	SZALAKÓTAALAKÚAK JÉGMADÁR-FÉLÉK	RACKENVÖGEL EISVÖGEL
148. Alcedo atthis - Alcedo a. ispida	Jégmadár	Eisvogel
familia: MEROPIDAE	GYURGYALAGFÉLÉK	SPINTE
149. Merops apiaster	Gyurgyalag	Bienenfresser
familia: CORACIIDAE	SZALAKÓTAFÉLÉK	RACKEN
150. Coracias garrulus - Coracias g. garrulus	Szalakóta	Blauracke
familia: UPUPIDAE	BANKAFÉLÉK	WIEDEHOPFE
151. Upupa epops - Upupa e. epops	Búbosbanka	Wiedehopf
ordo: PICIFORMES familia: PICIDAE	HARKÁLYALAKÚAK HARKÁLYFÉLÉK	SPECHTVÖGEL SPECHTE
152. Jynx torquilla - Jynx t. torquilla	Nyaktekeres	Wendehals
153. Picus viridis - Picus v. viridis	Zöld küllő	Grünspecht
154. Picus canus - Picus c. canus	Szürke küllő	Grauspecht

155. Dryocopus martius - Dryocopus m. martius	Fekete harkály	Schwarzspecht
156. Dendrocopos maior - Dendrocopos m. pinetorum	Nagy fakopáncs	Buntspecht
157. Dendrocopos syriacus - Dendrocopos s. balcanicus	Balkáni fakopáncs	Blutspecht
158. Dendrocopos medius - Dendrocopos m. medius	Közép fakopáncs	Mittelspecht
159. Dendrocopos minor - Dendrocopos m. hortorum	Kis fakopáncs	Kleinspecht
ordo: PASSERIFORMES	VERÉBALAKÚAK	SPERLINGSVÖGEL
familia: ALAUDIDAE	PACSIRTAFÉLÉK	LERCHEN
160. Galerida cristata - Galerida c. cristata	Bübospacsirta	Haubenlerche
161. Alauda arvensis - Alauda a. arvensis	Mezei pacsirta	Feldlerche
familia: HIRUNDINIDAE	FECSKEFÉLÉK	SCHWALBEN
162. Hirundo rustica - Hirundo r. rustica	Füstifecske	Rauchschwalbe
163. Delichon urbica - Delichon u. urbica	Molnárfecske	Mehlschwalbe
164. Riparia riparia - Riparia r. riparia	Partifecske	Uferschwalbe
familia: ORIOLIDAE	SÁRGARIGÓ-FÉLÉK	PIROLE
165. Oriolus oriolus - Oriolus o. oriolus	Sárgarigó	Pirol
familia: CORVIDAE	VARJÚFÉLÉK	KRÄHEN
166. Corvus corone - Corvus c. corone - Corvus c. cornix	Szürke varjú	Aaskrähe
167. Corvus frugilegus - Corvus f. frugilegus	Vetési varjú	Saatkrähe
168. Coloeus monedula - Coloeus m. spermologus - Coloeus m. soemmerringii	Csóka	Dohte
169. Pica pica - Pica p. pica	Szarka	Eister
170. Garrulus glandarius - Garrulus g. glandarius	Szajkó	Eichelhäher
familia: PARIDAE	CINEGEFÉLÉK	MEISEN
171. Parus maior - Parus m. maior	Széncinege	Kohlmeise
172. Parus caeruleus - Parus c. caeruleus	Kék cinege	Blaumeise
173. Parus ater - Parus a. ater	Fenyvescinege	Tannenmeise
174. Parus palustris - Parus p. palustris	Barátcinege	Sumpfmese
175. Aegithalos caudatus - Aegithalos c. caudatus	Őszapó	Schwanzmeise
176. Remiz pendulinus - Remiz p. pendulinus	Függőcinege	Beutelmeise
familia: PARADOXORNITHIDAE	PAPAGÁJCSŐRŰ CINEGEFÉLÉK	DROSSELMEISEN
177. Panurus biarmicus - Panurus b. ruscicus	Barkóscinege	Bartmeise

<p>familia: SITTIDAE 178. <i>Sitta europaea</i> - <i>Sitta eu. caesia</i></p>	<p>CSUSZKAFÉLÉK Csuszka</p>	<p>KLEIBER Kleiber</p>
<p>familia: CERTHIIDAE 179. <i>Certhia familiaris</i> - <i>Certhia f. macrodactyla</i></p>	<p>FAKUSZ-FÉLÉK Hegyi fakusz</p>	<p>BAUMLÄUFER Waldbaumläufer</p>
<p>180. <i>Certhia brachydactyla</i> - <i>Certhia b. brachydactyla</i></p>	<p>Rövidkarmú fakusz</p>	<p>Gartenbaumläufer</p>
<p>181. <i>Tichodroma muraria</i> - <i>Tichodroma m. muraria</i></p>	<p>Hajnalmadár</p>	<p>Mauerläufer</p>
<p>familia: TROGLODYTIDAE 182. <i>Troglodytes troglodytes</i> - <i>Troglodytes t. troglodytes</i></p>	<p>ÖKÖRSZEM-FÉLÉK Ökörszem</p>	<p>ZAUNKÖNIGE Zaunkönig</p>
<p>familia: TURDIDAE 183. <i>Turdus viscivorus</i> - <i>Turdus v. viscivorus</i></p>	<p>RIGÓFÉLÉK Léprigó</p>	<p>DROSSELN Misteldrossel</p>
<p>184. <i>Turdus pilaris</i></p>	<p>Fenyőrigó</p>	<p>Wacholderdrossel</p>
<p>185. <i>Turdus philomelos</i> - <i>Turdus ph. philomelos</i></p>	<p>Énekes rigó</p>	<p>Singdrossel</p>
<p>186. <i>Turdus iliacus</i> - <i>Turdus i. iliacus</i></p>	<p>Szőlőrigó</p>	<p>Rotdrossel</p>
<p>187. <i>Turdus torquatus</i> - ??</p>	<p>Örvös rigó</p>	<p>Ringdrossel</p>
<p>188. <i>Turdus merula</i> - <i>Turdus m. merula</i></p>	<p>Fekete rigó</p>	<p>Amsel</p>
<p>189. <i>Oenanthe oenanthe</i> - <i>Oenanthe oe. oenanthe</i></p>	<p>Hantmadár</p>	<p>Steinschmätzer</p>
<p>190. <i>Saxicola torquata</i> - <i>Saxicola t. rubicola</i></p>	<p>Cigánycsuk</p>	<p>Schwarzkehlchen</p>
<p>191. <i>Saxicola rubetra</i></p>	<p>Rozsdás csuk</p>	<p>Braunkehlchen</p>
<p>192. <i>Phoenicurus phoenicurus</i> - <i>Phoenicurus ph. phoenicurus</i></p>	<p>Kerti rozsdafarkú</p>	<p>Gartenrotschwanz</p>
<p>193. <i>Phoenicurus ochruros</i> - <i>Phoenicurus o. gibraltariensis</i></p>	<p>Házi rozsdafarkú</p>	<p>Hausrotschwanz</p>
<p>194. <i>Luscinia megarhynchos</i> - <i>Luscinia m. megarhynchos</i></p>	<p>Fülemüle</p>	<p>Nachtigall</p>
<p>195. <i>Luscinia luscinia</i></p>	<p>Nagy fülemüle</p>	<p>Sprosser</p>
<p>196. <i>Luscinia svecica</i> - <i>Luscinia s. svecica</i> - <i>Luscinia s. cyanecula</i></p>	<p>Kékbecg</p>	<p>Blaukehlchen</p>
<p>197. <i>Erithacus rubecula</i> - <i>Erithacus r. rubecula</i></p>	<p>Vörösbecg</p>	<p>Rotkehlchen</p>
<p>familia: SYLVIIDAE 198. <i>Locustella naevia</i> - <i>Locustella n. naevia</i></p>	<p>POSZÁTAFÉLÉK Réti tücsökmadár</p>	<p>GRASMÜCKEN Feldschwirl</p>
<p>199. <i>Locustella fluviatilis</i></p>	<p>Berki tücsökmadár</p>	<p>Schlagschwirl</p>
<p>200. <i>Locustella luscinioides</i> - <i>Locustella l. luscinioides</i></p>	<p>Nádi tücsökmadár</p>	<p>Rohrschwirl</p>
<p>201. <i>Luscinia melanopogon</i> - <i>Luscinia m. melanopogon</i></p>	<p>Sitke</p>	<p>Mariskensänger</p>
<p>202. <i>Acrocephalus arundinaceus</i> - <i>Acrocephalus a. arundinaceus</i></p>	<p>Nádirigó</p>	<p>Drosselrohrsänger</p>
<p>203. <i>Acrocephalus scirpaceus</i> - <i>Acrocephalus s. scirpaceus</i></p>	<p>Cserregő nádiposzáta</p>	<p>Teichrohrsänger</p>
<p>204. <i>Acrocephalus palustris</i></p>	<p>Énekes nádiposzáta</p>	<p>Sumpfrohrsänger</p>
<p>205. <i>Acrocephalus schoenobaenus</i></p>	<p>Foltos nádiposzáta</p>	<p>Schilfrohrsänger</p>
<p>206. <i>Acrocephalus paludicola</i></p>	<p>Csíkosfejű nádiposzáta</p>	<p>Seggenrohrsänger</p>

207. Hippolais icterina	Kerti geze	Gelbspötter
208. Sylvia atricapilla - Sylvia a. atricapilla	Barátkaposzáta	Mönchsgrasmücke
209. Sylvia nisoria - Sylvia n. nisoria	Karvalyposzáta	Sperbergrasmücke
210. Sylvia borin - Sylvia b. borin	Kerti poszáta	Gartengrasmücke
211. Sylvia communis - Sylvia c. communis	Mezei poszáta	Dorngrasmücke
212. Sylvia curruca - Sylvia c. curruca	Kis poszáta	Klappergrasmücke
213. Phylloscopus trochilus - Phylloscopus t. trochilus	Fitiszfűzike	Fitis
214. Phylloscopus collybita - Phylloscopus c. collybita	Csilpcsalp-fűzike	Zilpzalp
215. Phylloscopus sibilatrix	Sisegő fűzike	Waldlaubsänger
familia: REGULIDAE		
216. Regulus regulus - Regulus r. regulus	KIRÁLYKA-FÉLÉK Sárgaféjű királyka	GOLDHÄHNCHEN Wintergoldhähnchen
217. Regulus ignicapillus - Regulus i. ignicapillus	Tüzesfejű királyka	Sommergoldhähnchen
familia: MUSCICAPIDAE		
218. Muscicapa striata - Muscicapa s. striata	LÉGYKAPÓ-FÉLÉK Szürke légykapó	FLIEGENSCHNÄPPER Grauschnäpper
219. Ficedula hypoleuca - Ficedula h. hypoleuca	Kormos légykapó	Trauerschnäpper
220. Ficedula albicollis	Örvös légykapó	Halsbandschnäpper
221. Ficedula parva - Ficedula p. parva	Kis légykapó	Zwergschnäpper
familia: PRUNELLIDAE		
222. Prunella modularis - Prunella m. modularis	SZÜRKEBEGY-FÉLÉK Erdei szürkebegy	BRAUNELLEN Heckenbraunelle
familia: MOTACILLIDAE		
223. Anthus pratensis - Anthus p. pratensis	BILLEGETŐFÉLÉK Réti pityer	STELZEN Wiesenpieper
224. Anthus campestris - Anthus c. campestris	Parlagi pityer	Brachpieper
225. Anthus trivialis - Anthus t. trivialis	Erdei pityer	Baumpieper
226. Anthus cervinus	Rozsdástorkú pityer	Rotkehlpieper
227. Anthus spinoletta - Anthus s. spinoletta	Havasi pityer	Bergpieper
228. Motacilla alba - Motacilla a. alba	Barázdabillegető	Bachstelze
229. Motacilla cinerea - Motacilla c. cinerea	Hegyi billegető	Gebirgsstelze
230. Motacilla flava - Motacilla f. flava - Motacilla f. thunbergi - Motacilla f. cinereocapilla - Motacilla f. feldegg	Sárga billegető	Schafstelze
231. Motacilla citreola - Motacilla c. citreola	Citrombillegető	Zitronenstelze
familia: BOMBYCILLIDAE		
232. Bombycilla garrulus - Bombycilla g. garrulus	CSONTTOLLÚ-FÉLÉK Csonttollú	SEIDENSCHWÄNZE Seidenschwanz

familia: LANIIDAE	GÉBICSFÉLÉK	WÜRGER
233. Lanius excubitor	Nagy őrgébics	Raubwürger
- Lanius e. excubitor		
234. Lanius minor	Kis őrgébics	Schwarzstirnwürger
235. Lanius collurio	Tövisszűrő gébics	Neuntöter
- Lanius c. collurio		
familia: STURNIDAE	SEREGÉLYFÉLÉK	STARE
236. Sturnus vulgaris	Seregély	Star
- Sturnus v. vulgaris		
familia: PASSERIDAE	VERÉBFÉLÉK	SPERLINGE
237. Passer domesticus	Házi veréb	Haussperling
- Passer d. domesticus		
238. Passer montanus	Mezei veréb	Feldsperling
- Passer m. montanus		
familia: FRINGILLIDAE	PINTYFÉLÉK	FINKEN
239. Coccythraustes coccythraustes	Meggyvágó	Kernbeißer
- Coccythraustes c. coccythraustes		
240. Carduelis chloris	Zöldike	Grünling
- Carduelis ch. chloris		
241. Carduelis carduelis	Tengelic	Stieglitz
- Carduelis c. carduelis		
242. Carduelis spinus	Csíz	Erlenzeisig
243. Carduelis cannabina	Kenderike	Bluthänfling
- Carduelis c. cannabina		
244. Carduelis flammea	Zsezse	Birkenzeisig
- ??		
245. Serinus serinus	Csicsörke	Girlitz
246. Pyrrhula pyrrhula	Süvöltő	Gimpel
- Pyrrhula p. pyrrhula		
247. Carpodacus erythrinus	Karmazsin pirók	Karmingimpel
- Carpodacus e. erythrinus		
248. Loxia curvirostra	Keresztesőrű	Fichtenkreuzschnabel
- Loxia c. curvirostra		
249. Fringilla coelebs	Erdei pinty	Buchfink
- Fringilla c. coelebs		
250. Fringilla montifringilla	Fenyőpinty	Bergfink
251. Emberiza citrinella	Citromsármány	Goldammer
- Emberiza c. citrinella		
252. Emberiza calandra	Sordély	Grauummer
- Emberiza c. calandra		
253. Emberiza cia	Bajszos sármány	Zippammer
- Emberiza c. cia		
254. Emberiza schoeniclus	Nádi sármány	Rohrammer
- ??		
255. Plectrophenax nivalis	Hósármány	Schneeammer
- ??		

Lezárva : 1992. december 31-én.

4. Kiegészítések

A fajlista összeállításánál nem kis gondot okozott az adventív fajok egyedeinek, valamint az állatkertekből illetve tenyésztőktől szökött, díszállatként tartott madarak megjelenése. Az adventív fajok közül a jegyzékbe felvettük a fácánt (*Phasianus colchicus*), és a bütykös hattyút (*Cygnus olor*), mivel ezeknek költő populációja él a területen és az utóbbi faj megtelepedése részben természetes folyamat eredménye (Horváth-Kárpáti, 1988).

Egyértelműen kizárhatók a faunából azok a madárfajok, melyek más állatföldrajzi régióhoz tartoznak, viszont kedvelt és Európa-szerte elterjedt díszmadarak.

Ezek a következők :

Bubulcus ibis	Pásztorgém	Kuhreiher
Phoenicopterus chilensis	Chilei flamingó	Chileflamingó
Cygnus atratus	Fekete hattyú	Trauerschwan
Anser indicus	Indiai lúd	Streifengans
Melopsittacus undulatus	Hullámos papagáj	Wellensittich
Nymphicus hollandicus	Nimfapapagáj	Nymphensittich
Aratinga acuticaudata	Kékfejű aratinga	Blaukopfsittich
Serinus canaria	Kanári	Kanarengirlitz

Az indiai lúd (*Anser indicus*) két egyedének 1992. augusztus végi megjelenésekor azok viselkedése egyértelművé tette, hogy fogságból szabadult példányokról van szó. A ritka lúd és récefélék esetében ez a lehetőség szinte mindig fennáll, de az utóbbi évekből származó megfigyelések körülményeinek alapján más fajknál ez nem valószínű.

Nem került a listára a kanadai lúd (*Branta canadensis*) az egyetlen, 1990.10.22-én a mexzikópusztai élőhelyrekonstrukciós területen (Hadarics, 1991) megfigyelt példány alapján, mert a Nomenclatura Bizottság a bizonyítás elégtelen volta miatt a hazai névjegyzékbe való felvételét elutasította.

5. Összefoglalás

A Fertő tó sajátos (határsávi) státusának megszűnésével gyorsan megszorodtak az ott előforduló madárfajokra vonatkozó megfigyelések. Szükségessé vált Kárpáti (1983) közel 10 éves összefoglalásának kiegészítése, hiszen a cikk megjelenése óta 49 új faj került elő a területen, vagyis az 1971 óta bizonyítottan előfordult madárfajok száma 255-re emelkedett. E cikk célja olyan faunajegyzéket szolgáltatni, melynek alapján képet alkothatunk a Fertő madárvilágának faji összetételéről. A költő fajok állományviszonyainak, illetve az átvonulók vonulásdinamikájának ismerete ma még erősen hiányos, ezért ez csak egy később megírandó munka tárgyát képezheti.

6. Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Soproni Helyi Csoportja valamennyi adatközlőjének, külön kiemelve Soproni János barátunkat, aki legalább annyi munkát fektetett e kiadvány szerkesztésébe, mint amennyi a megírásához kellett.

Felhasznált irodalom:

- Barthel, P.H. - Hill, A. (1988): Die LIMICOLA-Liste der Vögel der Westpaläarktis. Limicola 2. Sonderheft 12-36.
- Breuer Gy. (1937): Sopron megyei madárvárták. Soproni Szemle. 3-4. 173-187.p.
- Faragó S. - Sterbetz I. (1985): Vékonycsőrű póling (*Numenius tenuirostris*) a Fertő-tájon. Madártani Tájékoztató 1985. jan.-márc. 27.p.
- Fászl I. (1883): Sopron madarai. A pannonhalmi Szt. Benedek Rend Soproni Kath. Főgymnasiumának értesítője az 1882-83. iskolaévről
- Hadarics T. (1990): A citrombillegető (*Motacilla citreola Pallas, 1876*) első előfordulása Magyarországon. Aquila XCVI-XCVII 151-153.p.
- Hadarics T. (1991): A kanadai lúd (*Branta canadensis*) első megfigyelése Magyarországon. Madártani Tájékoztató 1991. júl.-dec. 29.p.
- Hadarics T. - Mogyorósi S. - Pellingner A. (1992): Partimadarak vonulása a mexzikópusztai élőhelyrekonstrukciós területen 1992 tavaszán. Partimadár 1992/2 15-18.p.
- Hadarics T. - Pellingner A. (1993/a): A sivatagi lile (*Charadrius leschenaultii*) első megfigyelése Magyarországon. Madártani Tájékoztató 1993. január-június 25. p.
- Hadarics T. - Mogyorósi S. - Pellingner A. (1993/b): Vöröscsillagos kékbegy (*Luscinia svecica svecica*) első bizonyított előfordulása Magyarországon. Madártani Tájékoztató 1993. január-június 26-27. p.
- Hadarics T. - Mogyorósi S. - Pellingner A. (1993/c): A sárgalábú sirály (*Larus cachinnans*) újabb költése a Fertő tónál. Madártani Tájékoztató 1993. január-június 24-25. p.
- Horváth J. - Kárpáti L. (1988): A bütykös hattyú (*Cygnus olor*) magyarországi terjeszkedése. Puszták 3. 97-115.p.
- Kárpáti L. (1983): A Fertő táj madárvilágának ökológiai vizsgálata. Erd. és Faip. Tud. Közl. 1982. 1. 111-203.p.

- Keve A. (1983): A madártani kutatások története Sopron környékén.
A MME I. Tud. ülésének előadásai, Sopron 5-8.p.
- Keve A. (1984): Magyarország madarainak névjegyzéke. Akadémia Kiadó Budapest
- Marosi S. - Somogyi S. (szerk.) (1990): Magyarország kistájainak katasztere I-II.
MTA Földrajztudományi Kutató Intézet Budapest
- Mogyorósi S. - Pellingner A. - Soproni J. (1991): A fertőrákosi madárvonuláskutató táborok eredményei.
Szélkiáltó, 1991. 1. 6.p.
- Pellingner A. (1991/a): Madárvonulás vizsgálata a Fertő táj hazai részén. Diplomaterv, EFE Sopron
- Pellingner A. (1991/b): Vörös ásólúd (*Tadorna ferruginea*) a Fertő tónál.
Madártani Tájékoztató 1991. jan.-jún. 16-17.p.
- Pellingner A. (1992): A hajnalmadár (*Tichodroma muraria* L. 1766) magyarországi előfordulásairól.
Erd. és Faip. Tud. Közl. 1991. 1. 221-227.p.
- Pellingner A. (1993): Ritka vadludak előfordulásai a Fertőn az 1991-92 vonulási időszakban.
Madártani Tájékoztató 1993. január-június 25. p.
- Soproni J. (1990): Avifauna (adatállomány) MMTE Soproni Csoport
- Zimmermann, R. (1944): Beiträge zur Kenntnis der Vogelwelt des Neusiedler Seegebietes.
Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien 54. Teil 1.

ZUSAMMENFASSUNG

Artenliste der am ungarischen Teil des Neusiedlersees vorkommenden Vögel (1971-1992)

Unter "Fertő-táj" versteht man den fünftgrößten See Europas, den Neusiedler See (Fertő) und die dazugehörigen Gebiete, die zwischen 47° 35' und 48° 00' n.B. sowie 16° 40' und 17° 00' ö.L. liegen (Abb.1.).

Mit ornithologischen Forschungen wurde im 18. Jahrhundert begonnen. Von den früheren Forschern ist Jukovits Antal zu erwähnen, Pfarrer von Mosonbánfalva (Apetlon), der von 1852 an zwanzig Jahre lang hier seine Untersuchungen gemacht hat (Keve, 1983). Weiterhin sei Fászl István genannt, Soproner Benediktiner Lehrer, der sich von 1868 bis 1895 am Fertő aufhielt. Von ihm stammt die erste ungarischsprachige Publikation, in der er 255 Arten erwähnt (Fászl, 1883).

Seit 1921 wurde der See von der Staatsgrenze durchschnitten; auf ungarischen Gebiet war die Arbeit von Breuer György, dem ornithologischen Leiter in Mekszikópuszta am bedeutendsten. Nach dem II. Weltkrieg gab es für die ornithologischen Forschungen in Österreich wieder einen Aufschwung, während auf der ungarischen Seite die regelmäßigen Beobachtungen wegen der Einschränkungen durch das Grenzsperrgebiet zum Erliegen kamen. Eine Änderung ergab sich erst in den 70er Jahren, als Studenten der Soproner Universität anfangen den Fertő zu besuchen. Die bedeutendste Arbeit dabei wurde von Kárpáti László, Oberassistent am Lehrstuhl für Forstschutz geleistet, der die Daten dieser Zeit zusammenfaßte und in seinem Artikel 204 Vogelarten nennt (Kárpáti, 1983).

Die Probleme mit den Grenzsperrungen lösten sich 1989, was zeitlich mit dem Entstehen einer neuen Beobachtungsgruppe zusammenfiel, wodurch die Zahl der Daten sich erhöht hat.

In dieser Schrift haben wir die Artenliste von Kárpáti mit dem erweitert, was in dieser Zeit zusammengekommen ist. Die systematische Einordnung haben wir nach Keve (1984) vorgenommen und die für die ungarische Fauna neuen Arten haben wir nach der Zusammenfassung von Barthell-Hill (1988) hinzugefügt.

Wir haben die von Soproni (1990) ausgearbeitete und ständig erweiterte Computerdatenbasis und die Artikel von Faragó-Sterbetz (1985), Hadarics (1990, 1991), Hadarics-Mogyorósi-Pellingner (1992, 1993/a,b,c), Mogyorósi-Pellingner-Soproni (1991), Pellingner (1991/a,b, 1992, 1993) verwendet.

In die Faunaliste wurden die Daten nicht belegter Arten nicht aufgenommen, ebensowenig diejenigen der Vögel, die erwiesenermaßen ans Gefangenschaft stammen.

dr. Hadarics Tibor Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Soproni Csoportja
9400 Sopron, Ív u. 14.

Pellingner Attila Fertő-tavi Nemzeti Park 9493 Fertőboz, Fő u. 77.

Jegyzetek :

Jegyzetek :

TRÓFEA

Vadászbolt

9400 Sopron, Mátyás király u. 13. Tel : (99) 320 880

*Lőfegyverek, lőszeres, vadász- és íjászhúrok, íjak, nyílpuskák, kések
vadász- és kutyafelszerelések, kutya- és macskaápolási cikkek,
szakkönyvek széles választéka várja Önt !*

*Fegyverek, vadászfelszerelések bizományi értékesítése
kedvező feltételekkel !*

Nyitva : hétfő - péntek 9-12, 13-17 szombat : 9-12

Ne feledje, minden vadász öröme : TRÓFEA

KÖNYVKERESKEDÉS

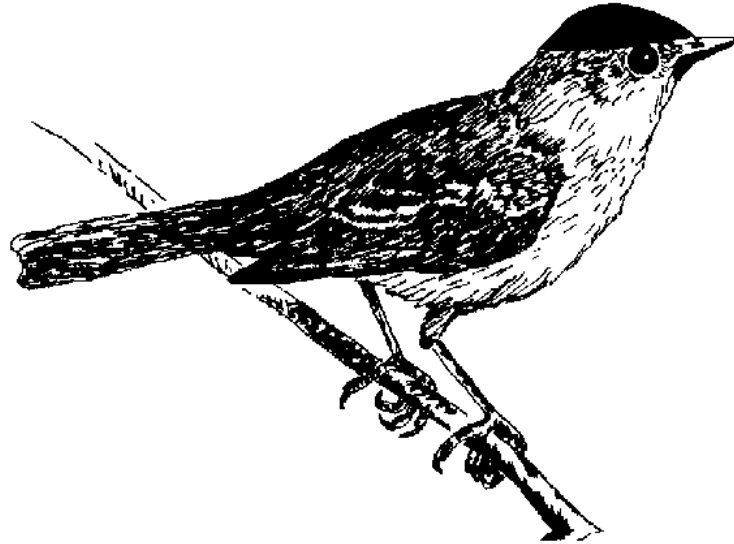
A FEKETE CÉDRUSHOZ

9400 Sopron, Liszt F. u. 1.

Tel.: 99 / 314170 / 34

Nyitva : hétfő-péntek 9-18

1993. A barátka védelmének éve !

Vogel des Jahres 1993 : die Mönchsgrasmücke !

A lap a **Fertő-tavi Nemzeti Park Igazgatósága**
erkölcsi és anyagi támogatásával készült
1993-ban